

САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ В МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті проаналізовано роль самоменеджменту в формуванні й розвитку професійних навичок у майбутніх фахівцях у своїх галузях.

Ключові слова: самоменеджмент, фахівець, планування.

Abstract

The article analyzes the role of self-management in the formation and development of professional skills in future specialists in their fields.

Keywords: self-management, specialist, planning.

Вступ

Швидкість розвитку сучасного суспільства, масштабність соціально-економічних проблем вимагає від сучасного фахівця з менеджменту та адміністрування володіння навичками організації роботи персоналу та підприємства в динамічному оточуючому середовищі, організації свого життя, управління собою в часі, вмінням раціонально використовувати власні ресурси, обрання раціональної стратегії саморозвитку, самовдосконалення, самовизнання, що детермінується навичками самоменеджменту. Основна мета самоменеджменту полягає в тому, щоб максимально використовувати власні можливості, свідомо керувати пливом свого життя (самовизначатися) і переборювати зовнішні обставини як на роботі, так в особистому житті [1].

Метою даної роботи є аналіз ролі самоменеджменту в професіональному розвитку фахівців з економічних спеціальностей.

Результати дослідження

Самоменеджмент доволі цікаве поняття, яке з однієї сторони здається зрозумілим кожному з самої лише назви, а з іншої сторони – це мистецтво, яке може покоритися не всім. То що таке цей самоменеджмент насправді?

Самоменеджмент – перш за все особисте управління самим собою. В його основу входять 6 основних концепцій, які відображені на рисунку 1.

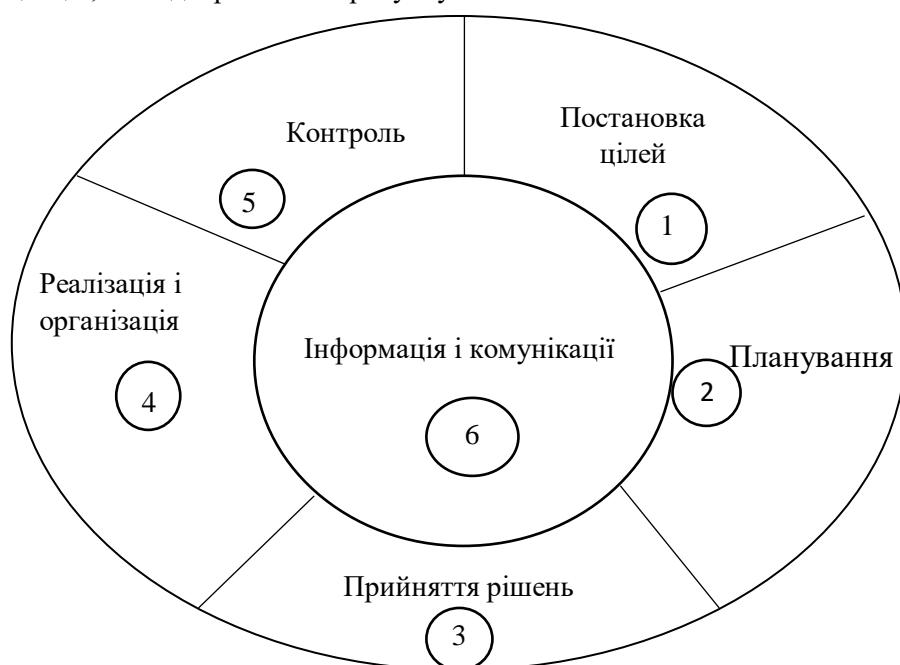

Рис. 1. Коло правил: концепції самоменеджменту [2].

Першим кроком є постановка цілей – тобто те чого ми хочемо досягти.

Наступним кроком є планування – тобто розробка основних і альтернативних планів своєї діяльності.

Далі йде прийняття рішень – по завданням, що виконуються.

Потім йде реалізація і організація – тобто складання розкладу своєї роботи для досягнення цілей.

Наступним є контроль – мається на увазі самоконтроль і контроль за отриманими підсумками.

Ще однією додатковою концепцією є: «Інформація і комунікації» – вона розміщена у внутрішньому колі. Навколо неї, начебто, обертаються всі інші функції, тому що пошук та обмін інформацією здійснюються на всіх етапах процесу самоменеджменту. Для кожної концепції самоменеджменту розроблені робочі прийоми і методи їхньої реалізації, а також очікуваний результат у виді виграшу в часі, що складають техніку самоменеджменту.

Отже, якщо підсумувати все вище сказане, то головна перевага самоменеджменту для життя людини це є економія найціннішого активу людини – часу. Проте яким чином економія часу допоможе нам розвиватись як професіональним фахівцям у своїй спеціальності? Відповідь на це питання можна дати проаналізувавши і склавши докупи вчення багатьох вчених, які займалися дослідженням у сфері самоменеджменту.

Отож з'ясуємо як самоменеджмент може допомогти нам у професійній сфері в порівнянні з тим, щоб працювати без використання методів самоменеджменту. Для цього проаналізуємо вчення М. Будкока та Д. Френсіса, які відобразимо у таблиці 1. [3].

Таблиця 1 – Ключові навички та потенційні обмеження афективного самоменеджменту за М. Будкоком та Д. Френсісом

Ключові навички самоменеджменту	Потенційні обмеження у професіональній сфері без застосування самоменеджменту
1. Здатність керувати собою (керувати часом, вміннями, енергією, справлятися зі стресами)	1. Невміння управляти собою
2. Розумні особисті цінності, ясні або адекватні сучасні реальності	2. Розмиті особисті цінності (не вистачатиме твердих підстав для суджень і наступних за ними дій, неготовність до нововведень)
3. Чіткі особисті цілі (ясність в питаннях особистого та ділового життя, реалістичні життєві цілі)	3. Невиразні особисті цілі, що приводять до недооцінки реальних альтернатив при здійсненні вибору
4. Постійний особистісний ріст (сприйнятливість до інновацій і можливостям)	4. Зупинений саморозвиток, відсутність "зростання над собою", що призводить до перетворення льодової життя в рутину
5. Навички вирішувати проблеми (наявність компетенцій у виробленні стратегій для вирішення сучасних проблем)	5. Недолік творчого підходу, відсутність креативного мислення

Виходячи з вище наведеної таблиці, можна виділити основні переваги самоменеджменту при формуванні молодого фахівця. Перша перевага є здатність керувати витратами свого часу на ту чи іншу справу, розподіляти енергію по мірі того скільки її потрібно затратити на виконання різних завдань. Тобто за допомогою методів самоменеджменту ми раціонально без зайвих витрат часу, енергії, здоров'я навчимося виконувати поставлені завдання, чого тяжко досягнути без уміння управляти собою. Як правило без навиків самоменеджменту забагато часу витрачається на менш важливі завдання лише тому, що вони перші в списку, а на більш важливі залишиться менше часу, або відразу з головою будемо кидатись виконувати завдання не розрахувавши своїх сил і далі вже не будемо в змозі фізично завершити справу.

Другою перевагою самоменеджменту є те, що за допомогою самоаналізу ми адекватно можемо визначити наші цінності, тобто те, що є для нас важливим у цьому житті. І завдяки цьому ми впевнені в тому, чого ми дійсно хочемо і що для нас дійсно важливо, тому нам легше зважувати варіанти і знаходити правильне рішення в складних ситуаціях. Коли без володіння методів само менеджменту нам важко чітко сформулювати, що для нас є важливим і яким чином потрібно поводитись у складній ситуації.

Третью перевагою є чітке формулювання особистих цілей. Тобто ми чітко уявляємо, що ми хочемо досягти і працюємо для того, щоб ціль була досягнута. Завдяки цьому ми не витрачаємо багато часу і сили на безглузді справи й речі. Коли без чітких життєвих цілей ми віддаємо своє життя на вирішення долі й за необхідності не можемо прийняти важливих рішень при необхідності.

Четвертою перевагою використання методів самоменеджменту є постійний особистий ріст, який досягається за рахунок того, що на шляху до досягнення загальної цілі ми виконуємо проміжні завдання і за рахунок цього ми постійно розвиваємося і самоудосконалюємося. У протилежному випадку розвиток людини припиняється, адже в неї немає чітко встановленого життєвого шляху. І

коли в такому стані ми чогось досягаємо, ми не будемо прагнути досягти кращих результатів, а будемо задоволені тим, що в нас є.

Заключною перевагою є те, що при використанні методів самоменеджменту людині стає легше долати якісь проблеми, або важкі життєві ситуації. Це досягається тим, що плануючи свої професійні і особисті життєві цілі не завжди все йде по плану і доводиться шукати альтернативні шляхи досягнення цілей. Так у процесі постійного розвитку людині стає досвідченішою і її простіше знаходити шляхи вирішення життєвих і професійних проблем. У ситуації коли самоменеджмент не використовується людям важче долати якісь життєві негаразди і професійні проблеми. Адже за відсутності постійної практики у самостійному вирішенні особистих проблем людям важко критично обдумати ситуацію і знайти з неї правильне рішення.

Висновки

Отже, самоменеджмент – це мистецтво керувати собою і своїм життям. Головна перевага якого для життя людини це є економія найціннішого активу людини – часу.

З професійної точки зору завдяки використанню методів самоменеджменту людина отримує багато переваг як у житті так і в професійній діяльності перед людиною, яка не використовує цих методів. Це досягається за рахунок того, що використання методів самоменеджменту робить людину більш пунктуальною, цілеспрямованою, наполегливою, дає їй вміння вирішувати проблеми і знаходити вихід у складних життєвих ситуаціях. Таким чином самоменеджмент допомагає розвинуті в людині як професійні здібності фахівця так і самовдосконалюватися як особистості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Самоменеджмент як використання ефективних методів в роботі керівника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/management/14670>;
2. Ю. М.Стасюк Самоменеджмент: конспект лекцій. [Електронний ресурс]. Дніпропетровськ, ДНУ, 2012. – 89 с. – Режим доступу:<https://studfiles.net/preview/2426769>;
3. Освітній портал «Studme» : Режим доступу: <https://studme.com.ua/1292042812728>.

Лошак Михайло Володимирович – студент групи Мов-15б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, fm.3mo15.loshak@gmail.com.

Науковий керівник: **Ратушняк Ольга Георгіївна** – кандидат технічних наук, доцент, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

LoshakMykhailoVolodymyrovych - student of the MOv-15b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, fm.3mo15.loshak@gmail.com.

Scientific supervisor: **Ratushnyak Olga Georgievna** - candidate of technical sciences, associate professor, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.